

MANUÁL

pravidiel písania príspevkov do časopisu *Pamäť národa*

Pri citovaní v štúdiách a článkoch v časopise *Pamäť národa* je nutné dodržiavať nasledujúce zásady:

1. Bibliografické odkazy

Monografie

KAPLAN, Karel. *StB o sobě*. Praha: Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu PČR, 2002, s. 112.

GEBAUER, František, KAPLAN, Karel, KOUDELKA František, VYHNÁLEK, Rudolf. *Soudní perzekuce politické povahy v Československu 1948–1989 (Statistický přehled)*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 1993, s. 115.

LOEBL, Eugen. *My Mind on Trial*. New York, London: Harcourt Brace Jovanovich, 1976, s. 120.

Závěrečné práce (nepublikované dizertačné a diplomové práce)

ČERNÁK, Tomáš. *Gustáv Husák v letech 1918 – 1948*. Diplomová práce. Bratislava: Filozofická fakulta Univerzity Komenského, 2008, s. 50.

Heslo v encyklopédii

Encyclopaedia Beliana. Zv. 3. Č – Eg, heslo Čína. Bratislava: VEDA, 2003, s. 158.

Príspevok v zborníku

ŠTEFANSKÝ, Michal. Politické procesy v letech 1949 – 1950. In: BARNOVSKÝ, Michal, ed. *Od diktatury k diktature. Slovensko v letech 1945 – 1953. Zborník materiálov z vedeckej konferencie v Smoleniciach 6. – 8. decembra 1994*. Bratislava: VEDA vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1995, s. 127.

PETROV, Nikita Vasiljevič. Sovětskí poradci Ministerstva státní bezpečnosti a příprava procesu s R. Slánským (podle dokumentů Státní bezpečnosti). In: PERNES, Jiří, FOITZIK, Jan, eds. *Politické procesy v Československu po roce 1945 a „případ Slánský“*.

Sborník příspěvků ze stejnojmenné konference, pořádané v dnech 14.–16. dubna 2003 v Praze. Brno: Nakladatelství Prius, 2005, s. 100.

Článok v seriálovej publikácii (periodikum, časopis, denná tlač a podobne)

MEDVECKÝ, Matej. Prípád Imrich Sucký. *Pamäť národa*, roč. 2, 2006, č. 1, s. 26.

Rukopis

SABOL, Miroslav. *Elektrifikácia Slovenska v rokoch 1938 – 1948*. Bratislava 2007, s. 25.
Rukopis.

Elektronická publikácia

BOLDIŠ, Petr. *Bibliografické citace dokumentů* [online]. [cit. 2018-01-09]. Dostupné na:
<http://www.boldis.cz/citace/citace2.pdf>

2. Citovanie archívnych dokumentov uložených v Archíve Ústavu pamäti národa

Prevažná časť archívnych fondov v Archíve Ústavu pamäti národa patrí medzi zložité archívne fondy vyžadujúce viacúrovňový popis dokumentov. Archívny dokument popisujeme jednotne od väčšieho celku k menšiemu, pričom sa zároveň zachováva väzba na archívny súbor, ktorého popis sa neustále spresňuje. Poradie údajov o prameni nemožno meniť.

Citácia archívnych dokumentov z Archívu Ústavu pamäti národa sa vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti skladá z nasledujúcich častí:

- a) Názov archívu
- b) Názov archívneho fondu
- c) Názov časti archívneho fondu/pôvodného kódového označenia archívneho fondu – ako napr. názov fondového oddelenia, fondového pododdelenia, fondovej skupiny, série, označenia archívneho fondu používaného pred rokom 1989
- d) Číslo ukladacej jednotky
- e) Údaje o zväzku/spise:
 - 1.) v prípade numerickej série označenie jej druhu a čísla – napr. registračné číslo 12 150, archívne číslo 12 150, inventárne číslo 64
 - 2.) v prípade alfabetickeho zoradenia časti archívneho fondu – priezvisko, meno a rok narodenia danej osoby
- f) Číslo spisu

- g) Názov časti zväzku/spisu
- h) Názov (regist) archívneho dokumentu/jednotliviny
- i) Číslo strany (listu) kde sa nachádza konkrétna citovaná informácia

Citovanie z archívnych dokumentov v časopise *Pamäť národa* má niekoľko základných zásad:

- I. Pri prvom citovaní z archívu a z archívneho fondu vypisujeme vždy celý názov archívu i archívneho fondu.
- II. Pri úplne prvom citovaní archívneho dokumentu taktiež rozpisujeme všetky skratky: fond (ďalej f.) škatuľa číslo (ďalej šk. č.), registračné číslo (ďalej reg. č.), inventárne číslo (ďalej inv. č.), archívne číslo (ďalej a. č.), dokument číslo (ďalej dok. č.), číslo spisu (ďalej č. sp.), bez čísla (ďalej b. č.).
- III. Pri ďalšom citovaní z už uvedených archívov a fondov uvádzame už skrátené názvy archívu i fondu.

Archívne dokumenty v Archíve Ústavu pamäti národa môžeme podľa spôsobu vzniku a typológie rozdeliť do dvoch základných kategórií:

- A) inventarizovaný registratúrny materiál vzniknutý organickou činnosťou pôvodcu
- B) zväzky a vyšetrovacie spisy

A) Citovanie inventarizovaného registratúrneho materiálu vzniknutého organickou činnosťou pôvodcu:

A1.1.) Archívne dokumenty inventarizované pracovníkmi MV SR a jeho predchodcami:

Archív Ústavu pamäti národa (ďalej A ÚPN) Bratislava, fond (ďalej f.) Zemské veliteľstvo Zboru národnej bezpečnosti Bratislava (ďalej ZV ZNB Bratislava), A 16, škatuľa číslo (ďalej šk. č.) 1, inventárne číslo (ďalej inv. č.) 1. Zoznam vyšších dôstojníkov Hlavného veliteľstva Národnej bezpečnosti v Bratislave, s. 4.

A ÚPN Bratislava, f. ZV ZNB Bratislava, A 16, šk. č. 1, inv. č. 1. Zoznam vyšších dôstojníkov Hlavného veliteľstva Národnej bezpečnosti v Bratislave, s. 4.

A 1.2.)

A ÚPN Bratislava, f. 11. brigáda Pohraničnej stráže Bratislava, séria VI (ďalej 11. B PS Bratislava, 11. b PS BA/S VI), šk. č. 90, inv. č. 248. Denný prehľad o výslednosti OŠH a MU za mesiac január 1977, s. 108.

A ÚPN Bratislava, f. 11. B PS Bratislava, 11. b PS BA/S VI, šk. č. 90, inv. č. 248. Denný prehľad o výslednosti OŠH a MU za mesiac január 1977, s. 108.

A 2) Archívne dokumenty inventarizované v Archíve Ústavu pamäti národa:

A 2.1.)

A ÚPN Bratislava, f. Krajská správa Zboru národnej bezpečnosti Správa Štátnej bezpečnosti Banská Bystrica (ďalej KS ZNB S ŠtB Banská Bystrica), 4. odbor (ďalej odb.), šk. č. 5, inv. č. 38. Grafický plán akcie „RADAR“, s. 10.

A ÚPN Bratislava, f. KS ZNB S ŠtB Banská Bystrica, 4. odb., šk. č. 5, inv. č. 38. Grafický plán akcie „RADAR“, s. 10.

A 2.2.)

A ÚPN Bratislava, f. Okresná správa Zboru národnej bezpečnosti Oddelenie Štátnej bezpečnosti Považská Bystrica (ďalej OS ZNB O ŠtB Považská Bystrica), šk. č. 9, inv. č. 49, číslo spisu (ďalej č. sp.) 622. Poznatky k osobe Hollý Igor vedenej vo zväzku s reg. č. 11 261, s. 1.

A ÚPN Bratislava, f. OS ZNB O ŠtB Považská Bystrica, šk. č. 9, inv. č. 49, č. sp. 622. Poznatky k osobe Hollý Igor vedenej vo zväzku s reg. č. 11 261, s. 1.

A 2.3.)

AÚPN Bratislava, f. Krajská správa Zboru národnej bezpečnosti Správa Štátnej bezpečnosti Bratislava (ďalej KS ZNB S ŠtB Bratislava), 2. odb., šk. č. 10, inv. č. 37, bez čísla (ďalej b. č.). Zoznamy rehabilitovaných osôb, s. 1.

A ÚPN Bratislava, f. KS ZNB S ŠtB Bratislava, 2. odb., šk. č. 10, inv. č. 37, b. č. Zoznamy rehabilitovaných osôb, s. 1.

A 2.4.)

A ÚPN Bratislava, f. Zbierka máp a plánov (ďalej Zb. MP), inv. č. 5. Vojenská topografická mapa, sekcia L-34-1-C (Komárno).

A ÚPN Bratislava, Zb. MP, inv. č. 5. Vojenská topografická mapa, sekcia L-34-1-C (Komárno).

Podľa spôsobu spisovej manipulácie pred rokom 1989 a po roku 1989 môžeme zväzky rozdeliť do troch hlavných kategórií:

- 1.) archivované – v rámci štátnobezpečnostných zložiek pred 15. 2. 1990 prešli vyradovacím konaním a boli určené na dočasné uloženie v archívoch ŠtB (mediarchívoch), majú archívne číslo – v rámci označenia fondového oddelenia bez špeciálneho znaku, v citácii používame archívne číslo
- 2.) nearchivované – jedna sa o tzv. živé zväzky, zväzky ktoré neboli archivované pred 15. 2. 1990 – v rámci označenia fondového pododdelenia používame skratku „n“, v citácii používame iba registračné číslo
- 3.) z rozsypu – časti archivovaných a nearchivovaných zväzkov, ktoré boli určené k fyzickej likvidácii vo vyradovacom konaní uskutočnenom cca po 15. 2. 1990 – v rámci označenia fondového pododdelenia používame pri archivovaných zväzkov z rozsypu skratku „r“ a pri citovaní iba archívne číslo, v prípade nearchivovaných zväzkov z rozsypu skratku „nr“ a v citácii používame iba registračné číslo.

Každá slovenská teritoriálna zložka štátnobezpečnostných zložiek pri archivovaní zväzkovej agendy a agendy vyšetrovacích spisov používala špecifický systém skratiek, ktorý sa pracovníci Archívu ÚPN snažili zachovať i pri usporiadaní archívnych dokumentov.

KS ZNB S ŠtB Bratislava:

BA-A – Agentúrne zväzky

BA-SR – Zväzky kontrarozviedneho rozpracovania

BA-OB – Objektové zväzky

BA-T – Zväzky taktického fondu

BA-Z – Zväzky zvláštného fondu

BA-V – Vyšetrovacie spisy

BA-S – Fond starých písomností

KS ZNB S ŠtB Banská Bystrica:

BB-A – Agentúrne zväzky

BB-KR – Zväzky kontrarozviedneho rozpracovania

BB-OB – Objektové zväzky

BB-T – Zväzky taktického fondu

BB-V – Vyšetrovacie spisy

KS ZNB S ŠtB Košice:

KE-A – Agentúrne zväzky

KE-OP – Zväzky kontrarozviedneho rozpracovania¹

KE-Z – Zväzky zvláštného fondu

KE-V – Vyšetrovacie spisy

B 1.)

A ÚPN Bratislava, f. Krajská správa Zboru národnej bezpečnosti Správa Štátnej bezpečnosti Bratislava, Agentúrne zväzky (ďalej KS ZNB S ŠtB Bratislava, BA-A), archívne číslo (ďalej a. č.) 90 350. Dôvodová správa na ukončenie spolupráce s TS Štefan, s. 19.

A ÚPN Bratislava, f. KS ZNB S ŠtB Bratislava, BA-A, a. č. 90 350. Dôvodová správa na ukončenie spolupráce s TS Štefan, s. 19.

B 2.)

A ÚPN Bratislava, f. Krajská správa Zboru národnej bezpečnosti Správa Štátnej bezpečnosti Bratislava, Agentúrne zväzky nearchivované (ďalej KS ZNB S ŠtB Bratislava, BA-An), registračné číslo (ďalej reg. č.) 40 182. Návrh na získanie ku spolupráci, s. 10.

A ÚPN Bratislava, f. KS ZNB S ŠtB Bratislava, BA-An, reg. č. 40 182. Návrh na získanie ku spolupráci, s. 10.

¹ Do uvedeného fondového pododdelenia patria aj objektové zväzky.

B 3.)

A ÚPN Bratislava, f. Krajská správa Zboru národnej bezpečnosti Správa Štátnej bezpečnosti Banská Bystrica, Agentúrne zväzky z rozsypu (ďalej KS ZNB S ŠtB Banská Bystrica, BB-Ar), a. č. 113 869.

A ÚPN Bratislava, f. KS ZNB S ŠtB Banská Bystrica, BB-Ar, a. č. 113 869.

B 4.)

A ÚPN Bratislava, f. Krajská správa Zboru národnej bezpečnosti Správa Štátnej bezpečnosti Bratislava, Fond starých písomností (ďalej KS ZNB S ŠtB Bratislava, BA-S), a. č. 425/62. Zpráva o zadržaní a zatknutí zo dňa 18. 3. 1948, s. 4.

A ÚPN Bratislava, f. KS ZNB S ŠtB Bratislava, BA-S, a. č. 425/62. Zpráva o zadržaní a zatknutí zo dňa 18. 3. 1948, s. 4.

B 5.)

A ÚPN Bratislava, f. Krajská správa Zboru národnej bezpečnosti Správa Štátnej bezpečnosti Bratislava, Vyšetrovacie spisy (ďalej KS ZNB S ŠtB Bratislava, BA-V), a. č. 70, Osobný spis štátnobezpečnostného vyšetrovania proti Antonovi Srhoľcovi. Protokol o osobnej prehliadke, s. 4.

A ÚPN Bratislava, f. KS ZNB S ŠtB Bratislava, BA-V, a. č. 70, Osobný spis štátnobezpečnostného vyšetrovania proti Antonovi Srhoľcovi. Protokol o osobnej prehliadke Antona Srhoľca, s. 4.

Názvy fondového pododdelenia sú tvorené skratkou názvu teritoriálnej zložky ŠtB, ktorá zväzkovú agendu viedla a skratkou pre jednotlivý typ zväzkovej agendy. Vzhľadom na existenciu rôznych druhov zväzkov s ohľadom na spisovú manipuláciu, ako aj viacerých typov zväzkov vedených samostatne na jednotlivých teritoriálnych zložkách štátnej bezpečnosti, odporúčame pri citovaní venovať správne uvedeniu fondového pododdelenia náležitú pozornosť.

Pri citovaní archivovanej zväzkovej agendy neodporúčame uvádzať kombináciu názvu archívneho fondu, fondového pododdelenia a archívneho čísla v tvare napr. KS ZNB S ŠtB Bratislava, BA-A, A-10 520. Uvedený spôsob identifikácie zväzku nebol používaný ani v informačných centralizovaných systémoch (napr. EZO) pri agentúrnych, ale ani operatívnych zväzkoch samotným FMV, na viac pri jeho používaní môže dochádzať k častým chybám. Odporúčame používať výlučne iba archívne číslo bez alfabetického označenia napr. KS ZNB S ŠtB Bratislava, BA-A, a. č. 10 520.

Pri citovaní zväzkov a vyšetrovacích spisov neodporúčame uvádzať údaj o ukladacej jednotke (škatuli).

Skratky ďalších archívov

Slovenský národný archív (SNA) Bratislava

Štátny archív (ŠA) Nitra, pobočka...

Národní archiv (NA) Praha

Archiv bezpečnostních složek (ABS) Praha

Archív Zboru väzenskej a justičnej stráže (AZVJS) Leopoldov

Archiv Kanceláre prezidenta republiky (AKPR) Praha

Archív Múzea Slovenského národného povstania (AMSNP) Banská Bystrica

Osobný archív (OA)

Archív Rímskokatolíckeho biskupského úradu (ARKBÚ)

Archív Rímskokatolíckeho arcibiskupského úradu (ARKABÚ)

Archív generálneho biskupského úradu (AGBÚ)

Archív farského úradu (AFÚ)

Poznámkový aparát

Pri opakovanom citovaní diela od toho istého autora skracujeme meno autora a názov práce v podobe (monografické dielo) KAPLAN, K. *StB o sobě*, s. 123 alebo (štúdia v zborníku) PETROV, N. V. *Sovětští poradci Ministerstva státní bezpečnosti a příprava procesu s R. Slánským*, s. 100.

Tvar „Tamže“ sa už nepoužíva.

Grafy spracovávať vo formáte Microsoft Excel, tabuľky vo formáte Microsoft Word.

Rozsah štúdie cca 25 – 30 normostrán (1 normostrana = 1 800 znakov). Pri dohode s redakciou (vzhľadom na závažnosť textu) môže byť rozsah štúdie väčší.

Text štúdie písať v 3. osobe, prípadne v 1. osobe plurálu (napr. autor tejto štúdie sa nazdáva, myslíme si atď).

K textom štúdie priložiť aj obrazovú prílohu s popisom a uvedením zdroja. Obrazovú prílohu dodať zvlášť vo formátoch JPG alebo TIFF (nevkladať obrázky do wordu!).

K príspevkom v rubrikách štúdie, dokumenty, materiály, obete a kariéry ŠtB zaslať spolu s príspevkom resumé v slovenskom jazyku (8 – 15 riadkov) a krátky medailón o autorovi.

Použité skratky v texte prvýkrát rozpísať a skratku uviesť do zátvorky: Komunistická strana Slovenska (KSS), Jednotné roľnícke družstvo (JRD) atď.

V texte nepoužívať termín „Štb-áci“, ale „príslušníci ŠtB“.

Na konci poznámky pod čiarou písať bodku.

Dátumy uvádzané v poznámkovom aparáte písať číslicou: 12. 11. 1950. Medzi číslicami písať medzery.

V dátume uvedenom priamo v texte štúdie rozpísať názov mesiaca: 12. novembra 1950.

Pri uvádzaní strán v texte alebo v poznámkovom aparáte dávať medzi pomlčku medzery: s. 15 – 17.

Štvor a viacciferné číslovky písať s medzerou: 4 825, 22 180, 123 854.

Krycie meno príslušníka ŠtB, agentov a akcií písať typom písma verzál a meno/názov dať do úvodzoviek, napríklad Imrich Sucký „BARAN“. akcia s krycím menom „SOFIA“ a pod.

Pri uvádzaní rokov písať napríklad 50. roky, v 50. rokoch (nie 50-te roky, v 50-tych rokoch).

Pri písaní pojmov *katolícka cirkev* alebo *cirkev* písať slová s malým začiatočným písmenom. Veľkým písmenom písať len oficiálne názvy cirkví, napríklad Rímskokatolícka cirkev, Evanjelická cirkev a. v.

Správne označenie názvu Československa, resp. Slovenska v danom historickom období

Do prijatia Ústavy (29. 2. 1920) používame názvy Česko-Slovensko, Republika česko-slovenská (ŘČS), resp. Česko-slovenská republika.

Po prijatí Ústavy (29. 2. 1920 – 22. 11. 1938) používame názvy Československo, Republika Československá, resp. Československá republika

V období autonómie (22. 11. 1938 – 14. 3. 1939) používame názvy Česko-Slovensko, Republika česko-slovenská, resp. Česko-slovenská republika.

V období rokov 1939 – 1945 do prijatia Ústavy v júli 1939 používame názov Slovenský štát a po prijatí Ústavy 21. 7. 1939 používame názov Slovenská republika.

Od obnovenia Československa po prijatie socialistickej ústavy (1945 – 11. 7. 1960) používame názvy Československo, resp. Československá republika.

V období 1960 – 1990 používame názov Československá socialistická republika, resp. Československo.

Od prijatia Ústavného zákona 81/1990 (29. marec 1990 – 1992) používame názov Česká a Slovenská Federatívna republika, resp. Česko-Slovensko.

Redakcia, Archív ÚPN